Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Muistio

3.5.2026

Hallintovaliokunta maanantai 04.05.2026 klo 9.00 / Asiantuntijapyyntö
SM osastoittain (HKO, PO, RO, PEO, MMO, SSO).
Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2027–2030

Hallinto- ja kehittämisosasto, talous- ja suunnittelujohtaja Antti Karila
Poliisiosasto, osastopäällikkö Tomi Vuori
Siviilitiedustelun ja Suojelupoliisin ohjaus, neuvotteleva virkamies Juha Vehmaskoski
Rajavartio-osasto, Rajavartiolaitoksen apulaispäällikkö / rajavartio-osaston osastopäällikkö Tom Hanén
Pelastusosasto, pelastusylijohtaja Kimmo Kohvakka
Maahanmuutto-osasto, osastopäällikkö Minna Hulkkonen

Sisäministeriön hallinnonala, JTS 2027-2030

Yleistä

Sisäministeriön pääluokan määrärahataso on kehyskaudella keskimäärin n. 2,0 mrd. euroa. Kehyskauden lopussa pääluokan määrärahoista 8 % kohdistuu hallintoon, 60 % poliisitoimeen, 18 % Rajavartiolaitoksen toimintaan, 6 % pelastustoimeen ja hätäkeskustoimintaan sekä 8 % maahanmuuton menoihin.

Sisäministeriö ehdotti 21.1.2026 vuosien 2027–2030 julkisen talouden suunnitelmaan lisäystä noin 73 milj. eurosta noin 108 milj. euroon / v. Asiamuutoksia esitettiin noin 29 miljoonasta noin 36 milj. euroon / v. Vastinevaiheessa sisäministeriö tarkisti esityksiään alaspäin ja siinä huomioitujen muutosten vaikutus suhteessa alkuperäiseen kehysehdotukseen oli -1,9 milj. euroa vuonna 2027 ja -2,6 milj. euroa vuosille 2028–2030.

Ukrainasta sotaa paenneiden tilapäisen suojelun jatkamisen aiheuttamiin menopaineisiin varaudutaan 100 milj. euron kehysvarauksella v. 2027 ja 155 milj. euron kehysvarauksella v. 2028. Lisäksi EU:n muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen eli ns. maahanmuuton paktin kansalliseen yhteisvastuusitoumukseen varaudutaan 8,5 milj. euron vuotuisella kehysvarauksella vuodesta 2027 alkaen.

Rajavartiolaitoksen UXV30-hankkeeseen kohdennetaan 18 milj. euroa. Hankkeessa Rajavartiolaitos hankkii miehittämättömiä ilma- ja pinta-aluksia ja niihin liittyviä valvontajärjestelmiä. EU-komission rahoituspäätöksen mukaisesti hankinnasta 90 % rahoitetaan EU:n rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitustukivälineen erityistoimirahoituksella, jota vastaava tuloutus on huomioitu momentin 12.26.98 (EU:lta saatavat tulot) tuloarviossa vuodelle 2028.

Kuopion poliisitalon rakentamisen edellyttämä vuokralisäys, 4,9 milj. euroa, on huomioitu poliisin toimintamenoissa vuodesta 2029 alkaen.

Pääluokkaan on kohdennettu 8,0 milj. euron suuruinen vuotuinen toimintamenojen lisäsäästö. Lisäksi pääluokkaan on kohdennettu asteittain kasvava tuottavuuteen perustuva vähennys, joka on jo jaettu suoraan momenteille. Vähennys on 1,9 milj. euroa vuoden 2027 tasolla ja se nousee 18,9 milj. euroon kehyskauden lopussa.

Lisäksi kehyspäätökseen sisältyy toimintamenosäästö (Lisätoimet 2025, syksy) 3,28 milj. pysyvänä säästönä vuoden 2027 alusta alkaen. Tämä säästö liittyy virastorakenneselvityksen ja siitä saatavien säästöjen viivästymiseen ja nostaa sisäministeriön hallinnonalalle kohdennettujen säästöjen tason jo vuonna 2027 huolestuttavan suureksi. Kehysriihen pöytäkirjauksella pyritään edelleen suojaamaan turvallisuusviranomaisten toimintaa: "Ministeriöt varmistavat, että tehtävät säästöt eivät kohdistu kansalaisille tärkeisiin puolustus, turvallisuus- ja oikeudenhoidon sektoreiden palvelutehtävien henkilöstöön, vaan näillä sektoreilla hallinto- ja tukipalveluiden sekä muiden menojen resursointiin." Säästöjen ja tuottavuusvähennyksen huomattava taso haastaa tulevina vuosina merkittävästi tämän kirjauksen toimeenpanoa.

Hallinto

Hallinto-lukuun on tehty teknisluonteisia muutoksia. Teknisluonteisena asiamuutoksena on Meripelastusseuran avustuksen siirto STM:n pääluokasta (33.90.50) SM:n pääluokan Eräät avustukset -momentille. Tällä siirrolla turvataan Meripelastusseuran avustus tilanteessa, jossa STM:n avustusmomentille kohdistuu huomattavia määrärahaleikkauksia.

numerotunnus	nimike	määrärahalaji		2027 Kehys	2028 Kehys	2029 Kehys	2030 Kehys
26.01.01	Sisäministeriön toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Palkkausten tarkistukset	1 228	1 504	1 504	1 504
26.01.01	Sisäministeriön toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Matkustuksen neuvonta ja tuki (siirto momentille 23.01.01) (TA 2026)	-15	-15	-15	-15
26.01.01	Sisäministeriön toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	VN viestinnän tehtävien kokoaminen (siirto momentille 23.01.01)	-565	-565	-565	-565
26.01.01	Sisäministeriön toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Toimintamenosäästö (Lisätoimet 2025)	-600	-600	-600	-600
26.01.01	Sisäministeriön toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Tuottavuusvähennys (Lisätoimet 2026, kevät)	-34	-103	-206	-342
26.01.04	Kriisinhallintakeskuksen toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Palkkausten tarkistukset	113	139	139	139
26.01.04	Kriisinhallintakeskuksen toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Toimintamenosäästö (Lisätoimet 2025)	-142	-142	-142	-142
26.01.04	Kriisinhallintakeskuksen toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Tuottavuusvähennys (Lisätoimet 2026, kevät)	-3	-10	-19	-32
26.01.26	EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan	siirtomääräraha 3 v	Tasomuutos	-1 755	-3 895	0	-3 160

	ohjelmakaudella 2021—2027						
26.01.28	Toimintamenosäästö	siirtomääräraha 2 v	Toimintamenosäästö (Lisätoimet 2025, syksy)	-3 283	-3 283	-3 283	-3 283
26.01.28	Toimintamenosäästö	siirtomääräraha 2 v	Toimintamenosäästö (Lisätoimet 2026, kevät)	-7 972	-7 972	-7 972	-7 972
26.01.29	Sisäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot	arviomääräraha	Tasomuutos	23 836	24 200	-7 581	1 425
26.01.50	Eräät avustukset	siirtomääräraha 2 v	Suomen meripelastusseuran avustus (siirto momentilta 33.90.50)	1 700	1 700	1 700	1 700

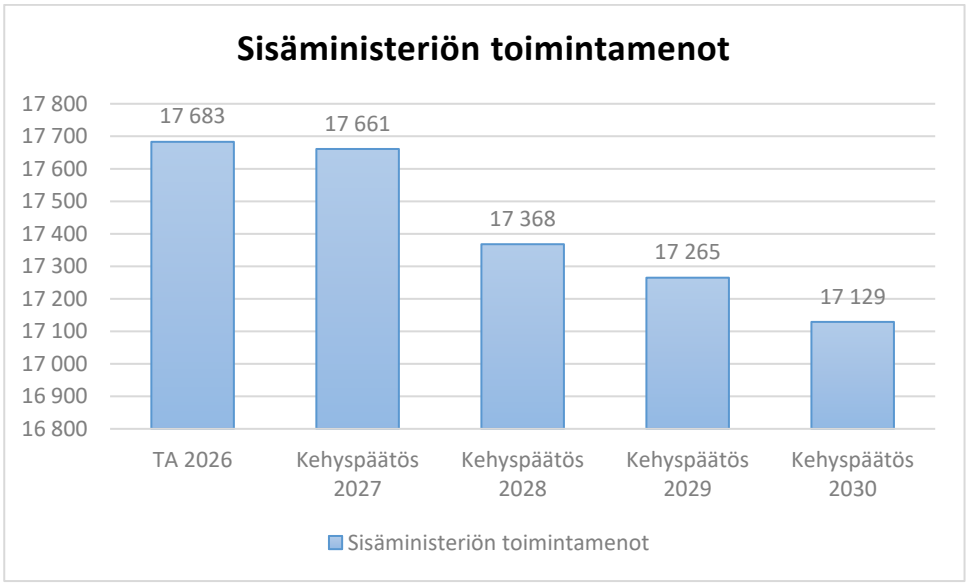

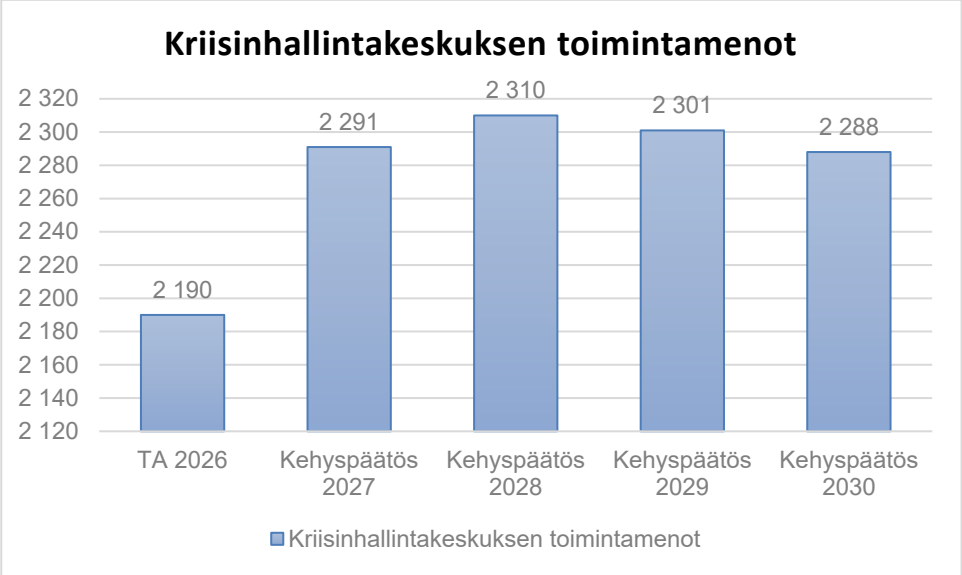

Poliisitoimi

Kehyspäätöksessä 2027–2030 poliisitoimen toimintamenoihin osoitettiin Kuopion toimitilainvestoinnin aikaistamiseksi 4,9 miljoonan euron lisäys vuosille 2029 ja 2030 sekä eräitä teknisiä muutoksia (mm. palkkausten tarkastukset). Lisäksi päätettiin droonisuorituskyvyn kehittämisestä ja rahoitus päätetään seuraavassa vuoden 2026 lisätalousarviossa. Sisäministeriön ehdotus tekniseen laitetarkkailun ja poliisin tiedonhankinnan järjestelmän rahoittamiseksi ei menestynyt.

Hallituskaudella poliisille osoitetusta merkittävästä lisärahoituksesta huolimatta poliisin rahoitukseen kohdistuu edelleen pysyviä säästötarpeita kehyskauden loppupuolella. Aiemman tuottavuussäästövelvoitteen lisäksi (noin 16 milj. euroa vuositasolla) poliisin pitkän aikavälin haasteena on pysyvien menojen nousu. Poliisi on arvioinut, että määrärahatarpeen ja kehysrahoituksen välinen ero nousee kehyskauden lopussa yli 40 miljoonaan euroon.

Poliisissa on käynnissä tuottavuusohjelman toimeenpano, jonka avulla tasapainotetaan poliisin taloutta annettuun rahoitukseen ja tehdään kustannusten hillintää koskevia toimenpiteitä, joilla pyritään vähentämään tulevien vuosien kustannusnousupaineita. Tuottavuusohjelman toimilla tavoitellaan 16,5 miljoonan säästöä vuoteen 2028 mennessä. Osana tuottavuusohjelman toimeenpanoa on jo päätetty muun muassa hallinto- ja tukitehtävien henkilötyövuosien vähentämisestä 10 %:lla luonnollisen poistuman kautta.

Tämän lisäksi kehyspäätöksessä osoitettiin poliisitoimen toimintamenoihin uusi tuottavuussäästö, joka nousee asteittain kehyskauden loppuun mennessä 12,194 miljoonaan euroon. Kehysriihessä päätettiin, että ministeriöiden on varmistettava, ettei säästöjä tule kohdistaa kansalaisille tärkeisiin puolustus-, turvallisuus- ja oikeudenhoidon sektoreiden palvelutehtävien henkilöstöön, vaan näillä sektoreilla hallinto- ja tukipalveluiden sekä muiden menojen resursointiin. Hallitusohjelman mukainen poliisien määrän nosto saavutetaan hallituskaudella vuonna 2027. Uudet tuottavuussäästöt ovat poliisissa kohdentamatta.

numerotunnus	nimike	määrärahalaji		2027 Kehys	2028 Kehys	2029 Kehys	2030 Kehys
26.10.01	Poliisitoimen toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Maastapoistamistoiminnan ja ulkomaalaisvalvonnan tehostaminen (TAE 2026) (siirto momentilta 26.10.20)	800	800	800	800
26.10.01	Poliisitoimen toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Turvallisuusselvitysten maksuttomuuden poistuminen (siirto momentilta 26.10.02)	800	800	800	800
26.10.01	Poliisitoimen toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Valmiusyksikön suorituskyvyn nosto (määräaikaisen lisäyksen poisto)	0	0	0	-3 066
26.10.01	Poliisitoimen toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Palkkausten tarkistukset	42 906	52 671	52 671	52 671
26.10.01	Poliisitoimen toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Valtion omistamien kiinteistöjen valmiuden ja varautumisen vahvistamisesta aiheutuvat menot (siirto momentilta 28.01.20)	25	25	25	25
26.10.01	Poliisitoimen toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Investointien aikaistaminen, Kuopion poliisitalo	0	0	4 900	4 900
26.10.01	Poliisitoimen toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Toimintamenosäästö (Lisätoimet 2025)	-5 998	-5 998	-5 998	-5 998
26.10.01	Poliisitoimen toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Tuottavuusvähennys (Lisätoimet 2026, kevät)	-1 223	-3 665	-7 355	-12 194

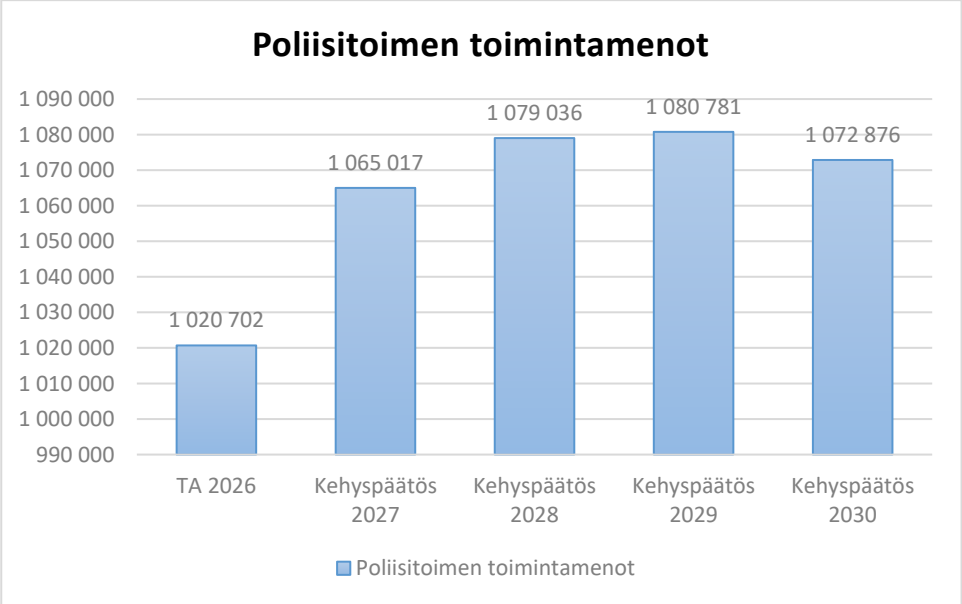

Suojelupoliisi

Suojelupoliisin toimintamenoihin ei tehty lisäyksiä viimeisimmässä kehysratkaisussa. Sen sijaan toimintamenoihin kohdistuu kehysratkaisun mukainen tuottavuusvähennys. Kevään 2027 kehyspäätöksessä suoraan suojelupoliisin toimintamenoihin tehdyt tuottavuusvähennykset vuosille 2027–2030 nousevat vuoden 2030 tasossa 0,68 miljoonaan euroon. Tuottavuusvähennyksen lisäksi hallinnonalalle jyvittämättömät toimintamenosäästöt hankaloittavat suojelupoliisin pitkän aikavälin suunnittelua, erityisesti signaalitiedustelusuorituskykyyn panostamista tulevina vuosina.

Vuoden 2025 puoliväliriihen päätökset vahvistivat suojelupoliisin taloustilannetta. Päätösten myötä virasto kykenee vastaamaan sille osoitettuihin tehtäviin ja toimintaympäristön muutoksiin aiempaa paremmin. Suojelupoliisin taloustilannetta haastaa jo mainittujen tuottavuusvähennysten lisäksi merkittävästi 2030-luvulle tultaessa toimitilan elinkaaripäivitykset sekä suojatilan ICT-varustaminen. Näiden toteuttaminen nykykehyksen sisältä on pois suojelupoliisin ydintoiminnan ja pitkäjänteisten suorituskykyjen kehittämisestä Suomen kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi.

Suojelupoliisin kannalta on keskeistä, että toimitalon varustaminen saatetaan loppuun vuoden 2027 aikana, suojatilan ICT-varustaminen ratkaistaan pikaisesti ja operatiivinen toiminta voidaan turvata myös tulevina vuosina.

numerotunnus	nimike	määrärahalaji		2027 Kehys	2028 Kehys	2029 Kehys	2030 Kehys
26.10.02	Suojelupoliisin toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Palkkausten tarkistukset	2 395	2 940	2 940	2 940
26.10.02	Suojelupoliisin toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Suojatilan vuokramäärärahatarpeen myöhentyminen	0	-4 600	-4 600	-340
26.10.02	Suojelupoliisin toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Turvallisuusselvitysten maksuttomuuden poistuminen (siirto momentille 26.10.01)	-800	-800	-800	-800
26.10.02	Suojelupoliisin toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Toimintamenosäästö (Lisätoimet 2025)	-375	-375	-375	-375
26.10.02	Suojelupoliisin toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Tuottavuusvähennys (Lisätoimet 2026, kevät)	-68	-204	-410	-679

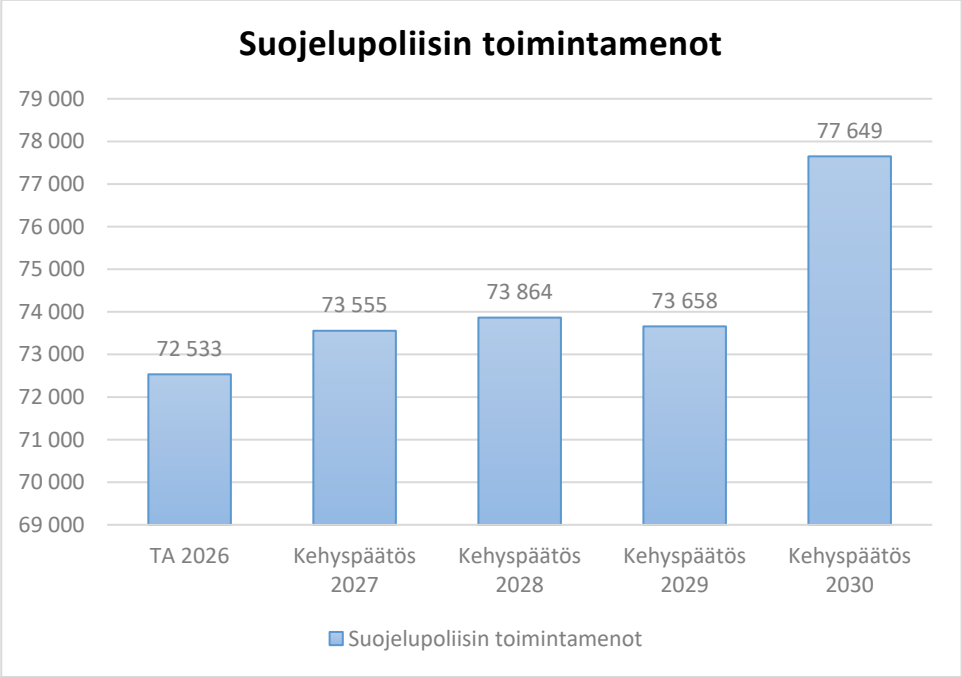

Rajavartiolaitos

Rajavartiolaitoksen toimintamenoihin ei tehty mitään lisäyksiä tuoreessa kehysratkaisussa. Sen sijaan toimintamenoihin kohdistuu kehysratkaisun mukainen tuottavuusvähennys. Tuottavuusvähennys kasvaa vuosittain siten, että kehyskauden lopulla vähennys on 3,631 milj. euron suuruinen. Tuottavuusvähennyksen lisäksi Rajavartiolaitoksen toimintamenoihin tulee kohdistumaan uusi toimintamenosäästö, jonka tarkempi määrä ei ole vielä viraston tiedossa. Yhteensä nämä tarkoittavat kehyskaudella useamman miljoonan vuosittaista lisäleikkausta Rajavartiolaitoksen toimintamenojen kehyksestä.

Rajavartiolaitoksessa on jo valmiiksi käynnissä toimintamenojen sopeuttamisohjelma, joka ulottuu koko kehyskaudelle. Rajavartiolaitoksen voimavaravaje vuonna 2026 on arviolta noin 13 milj. euroa jatkuen samassa suuruusluokassa koko kehyskauden. Sopeuttamistarpeesta merkittävä osa muodostuu kiinteiden muiden toimintamenojen kustannustason noususta (esimerkiksi Senaatille ja Valtorille maksettavat vuokrat ja maksut), jonka on arvioitu kasvattavan Rajavartiolaitoksen menoja vuosittain useilla miljoonilla euroilla. Sopeuttamistarvetta aiheuttaa myös investoinnit -momentilla oleva 1,25 milj. euron vuotuinen lisärahoitustarve raskaan ilma-alus- ja aluskaluston sekä öljy- ja kemikaalivahinkojen torjuntakaluston ylläpidon tarpeisiin. Vaje aiheuttaa vastaavan menopaineen Rajavartiolaitoksen toimintamenoihin. Sopeuttamistoimet on toistaiseksi kyetty pääosin kohdistamaan ydintoimintaa tukeviin toimintoihin.

Hallitus on vuoden 2024 kehysriihessä todennut, ettei rajavartijoiden määrä vähene. Tämän johdosta toimivaltaisten rajavartiomiesten vähimmäismääräksi on asetettu 2573 henkilötyövuotta. Vähimmäismäärässä pysyminen edellyttäisi n. 3000 kokonaishenkilötyövuoden määrää. Aiempien kehysratkaisuiden perusteella on arvioitu, että kokonaishenkilötyövuosikehys voisi olla kasvavista kiinteistä muista toimintamenoista johtuen enintään noin 2 960 henkilötyövuotta.

Tuoreen kehysratkaisun mukaiset uudet lisäleikkaukset yhdessä aikaisemman pääosin kustannustason noususta aiheutuvan sopeuttamistarpeen kanssa tarkoittavat Rajavartiolaitoksen arvion mukaan sitä, että kehyksissä pysyminen tulee vaatimaan myös kokonaishenkilötyövuosimäärän vähentämistä ydintoimintaa tukeviin toimintoihin kohdistuvien sopeuttamistoimien lisäksi. Sopeuttamistoimia on hyvin todennäköisesti myös kohdistettava operatiiviseen toimintaan, kuten esimerkiksi raskaan kaluston käyttötunteihin ja partiointiin itärajalla ja merialueella.

numerotunnus	nimike	määrärahalaji		2027 Kehys	2028 Kehys	2029 Kehys	2030 Kehys
26.20.01	Rajavartiolaitoksen toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Palkkausten tarkistukset	12 604	15 467	15 467	15 467
26.20.01	Rajavartiolaitoksen toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Ensihoidon matkojen järjestämisvastuun siirto hyvinvointialueille, voimaantulon siirto 2027->2028)	-400	0	0	0
26.20.01	Rajavartiolaitoksen toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Toimintamenosäästö (Lisätoimet 2025)	-1 663	-1 663	-1 663	-1 663
26.20.01	Rajavartiolaitoksen toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Tuottavuusvähennys (Lisätoimet 2026, kevät)	-364	-1 091	-2 190	-3 631
26.20.70	Rajavartiolaitoksen investoinnit	siirtomääräraha 5 v	Miehittämättömien ilma- ja pinta-alusten ja niihin liittyvien järjestelmien hankinta	10 000	8 000	0	0

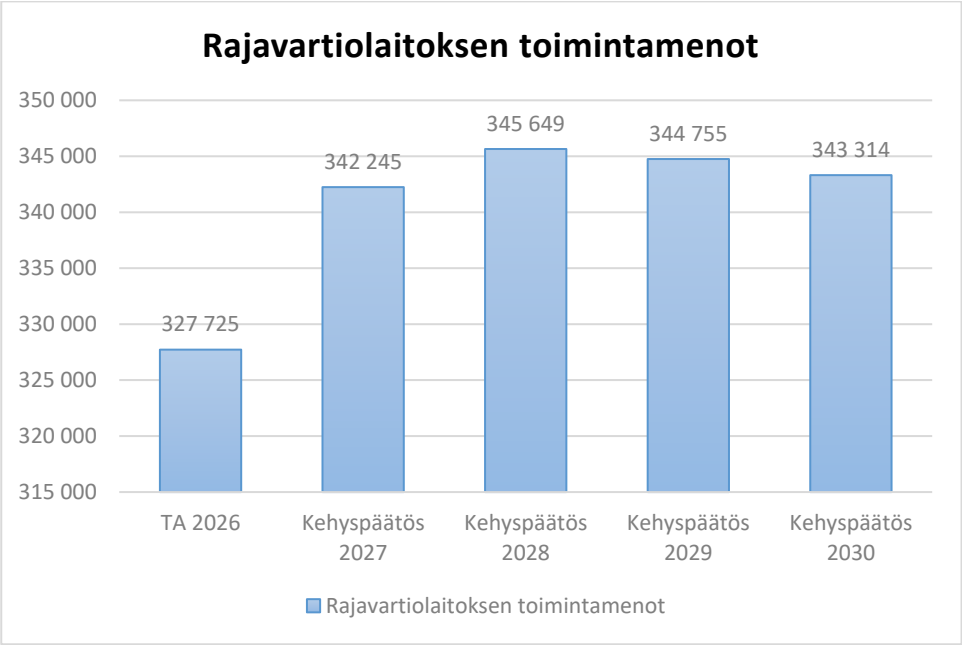

Pelastustoimi ja hätäkeskustoiminta

Hallitusohjelman mukaan muutokset Suomen turvallisuusympäristössä, yhteiskunnan rakenteen muutokset, teknologian kehittyminen sekä ilmastonmuutokseen ja sään ääri-ilmiöihin sopeutuminen edellyttävät pelastus- ja hätäkeskustoiminnan järjestelmän kehittämistä ja vahvistamista. Sisäisen turvallisuuden selonteossa on tunnistettu ylivaalikautinen tarve edelleen kehittää pelastustoimen viranomaisten suorituskykyä vastaamaan paremmin toimintaympäristön muutokseen, ottaen huomioon pelastusviranomaisten kyvyn huolehtia siviiliväestöön kohdistuviin uhkiin varautumisesta ja sen edellyttämistä järjestelyistä.

Pelastustoimeen ja hätäkeskustoimintaan ei saatu kehyspäätöksessä uusia lisäyksiä. Sen sijaan toimintamenoihin kohdistuu kehysratkaisun mukainen tuottavuusvähennys. Tuottavuusvähennyksen lisäksi hallinnonalalle kohdennettiin toimintamenosäästöjä, joista pelastustoimen osuus jyvitetään myöhemmin. Sisäministeriö esitti kehyskaudelle pelastustoimen kansallisten pelastustoimen tietojärjestelmien ylläpitoon rahoitusta ja henkilöresursseja yhteensä 8,5 milj. euroa. Lisäksi esitettiin yhteensä 2,1 milj. euroa tekstiviestipohjaisen vaaratiedotejärjestelmän kehittämis- ja ylläpitorahoitukseksi vuosille 2028–2030. Pelastusopistolle esitettiin kehyskaudelle yhteensä 7,4 milj. euron määrärahalisäystä toiminnan ylläpitämiseen ja hallitusohjelman mukaisten koulutusmäärien toteuttamiseen.

Sisäministeriön pelastusosastolla kehitetään keskitetysti pelastustoimen valtakunnallisia tietojärjestelmiä, jotka tukevat palveluiden laadun, tehokkuuden ja saavutettavuuden parantamista sekä mahdollistavat vaikuttavan hyvinvointialueohjauksen. Kansalliset tietojärjestelmät palvelevat yhteisesti kaikkien hyvinvointialueiden tiedonhallintaa ja tietojohtamista, alueellisesti kehitettävien tietojärjestelmien sijaan. Sisäministeriöltä puuttuu tietojärjestelmien edellyttämä pysyvä rahoitus, mikä vaarantaa toteutuksessa olevien tietojärjestelmien tavoitteellisen monivuotisen kehitystyön ja ylläpidon. Pelastustoimen uusien järjestelmien käyttöönotto alkaa syksyllä 2026, mutta kehitystyön onnistunut loppuunsaattaminen edellyttäisi määrärahojen osoittamista myös jatkokehitykseen. Rahoituksen puuttuminen heikentää järjestelmien avulla tavoiteltuja kustannus-, tehokkuus- ja suorituskykyhyötyjä. Vaarana on järjestelmien hajautuminen aluekohtaisiksi lisäkustannuksia merkittävästi aiheuttaviksi ratkaisuiksi, mikä heikentäisi kustannustehokkuutta, yhteen toimivuutta ja valtakunnallista ohjattavuutta.

Vaaratiedottamisen ja väestön varoittamisjärjestelmän kehittämistoimien tulee vastata turvallisuusympäristön muutosta, ja järjestelmien tulee toimia myös poikkeusoloissa. Sisäministeriössä kehitetään uutta tekstiviestipohjaista varoitusjärjestelmää, ja tavoitteena on rakentaa se käyttövalmiiksi vuoden 2027 aikana. Järjestelmän ylläpito edellyttää rahoitusta, jonka taso tarkentuu järjestelmän kehittämisen edetessä.

Sisäministeriössä on käynnissä monivuotinen väestönsuojien avustushanke, jonka tavoitteena on parantaa väestön suojaamisen erilaisia mahdollisuuksia alueilla, joilla ei ole riittävästi suojapaikkoja sekä vahvistaa omatoimisen varautumisen osaamista. Hankkeessa suunnitellaan myös tilapäissuojien rakentamisen vaihtoehdot ja muut suojautumiskeinot sekä tehdään väestönsuojien suojauskykyselvitys. Hankkeelle on myönnetty vuoden 2025 lisätalousarviossa alueellisen kohdentumisen avustamiseen 15,3 milj. euroa vuosille 2025–2027 sekä JTS 2026-2029 yhteydessä varauksena seuraavalle hallituskaudelle 9,8 milj. euroa vuosille 2028–2030.

Ukrainan avuntarpeiden arvioidaan jatkuvan vielä pitkään, useita vuosia sodan päättymisen jälkeenkin. Tulevina vuosina tarvitaan rahoitusta kattamaan kustannukset, jotta lahjoitusten ja kriittisimpien resurssien (esim. tuki pelastustoimelle ja terveydenhuollolle) tarjoamista sekä näiden kuljettamista Ukrainaan voidaan jatkaa.

Pelastusopistolle kohdennettiin kehyspäätöksessä vain tuottavuusvähennys, eikä esitettyä määrärahalisäystä saatu. Pelastusopiston toiminnan haasteena on pelastajakoulutuksen määrän lisääminen samaan aikaan tuottavuusohjelman säästötavoitteiden kanssa. Pelastusopiston kustannukset nousevat, mikä johtuu maksimimäärästä pelastajaopiskelijoita sekä kaluston korkeasta käyttöasteesta ja huolloista. Kalustoiän ennuste aiheuttaa myös investointipaineita. Tulevina vuosina pelastusopisto joutuu vähentämään pelastustoimen muun ammattihenkilöstön kuin pelastajien tutkintomääriä, pelastusalan tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan omarahoitusosuus on minimissä ja pelastusopisto ei kykene vastaamaan kansallisen turvallisuustilanteen muutoksen myötä tulleisiin julkisten toimijoiden ja siviilivalmiuden koulutustarpeisiin odotetulla tavalla.

Hätäkeskuslaitokselle ei tullut kehyspäätöksessä lisäyksiä, vain tuottavuusvähennyksen kohdennus. Talouden kiristyminen vaikuttaa myös Hätäkeskuslaitokseen. Virastolle osoitetun tuottavuusohjelman toteuttamiseksi on tehty kattava toimenpidesuunnitelma ja sen toimeenpano on aloitettu. Säästövelvoitteet aiheuttavat riskejä Hätäkeskuslaitoksen palveluiden kehittämiselle ja päivystyshenkilöstön saatavuudelle.

Sisäministeriö ei ehdottanut lisäystä hyvinvointialueiden rahoitukseen JTS 2027–2030. Hyvinvointialueiden pelastustoimien taloudellinen tilanne on haastava, mutta sisäministeriöllä ei ole esittää sellaisia uusia lainsäädäntöön perustuvia muutostarpeita, joilla lisäykset olisivat perusteltavissa. Sisäministeriössä on tunnistettu yhteensä 435,8 miljoonan euron rahoitustarve hyvinvointialueen pelastustoimeen. Kokonaisuus koostuu seuraavista:

- Pelastustoiminnan ja väestönsuojelun materiaalisen varautumisen tarpeet (sisältää mm. varusteet, materiaalit, ajoneuvot), noin 300 miljoonaa euroa.
- Öljyntorjuntavalmiuden monitoimialukset, 12,5 miljoonaa euroa.
- Pelastustoimen johto- ja tilannekeskustoiminnot, 10 miljoonaa euroa.
- Lisähenkilöstön (pelastajat, alipäällystö, päällystö, onnettomuuksien ehkäisy ja valvonta sekä väestönsuojeluun varautuminen) rekrytointi, noin 75 miljoonaa euroa.
- Virve 2 käyttöönotto- ja operointivaihe, 38,3 miljoonaa euroa.

numerotunnus	nimike	määrärahalaji		2027 Kehys	2028 Kehys	2029 Kehys	2030 Kehys
26.30.01	Pelastustoimen toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Palkkausten tarkistukset	100	123	123	123
26.30.01	Pelastustoimen toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Siirto momentilta 26.30.20 Ilma-alusten käyttö etsintä- ja pelastustehtäviin	600	600	600	600
26.30.01	Pelastustoimen toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Toimintamenosäästö (Lisätoimet 2025)	-119	-119	-119	-119
26.30.01	Pelastustoimen toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Tuottavuusvähennys (Lisätoimet 2026, kevät)	-3	-9	-17	-29
26.30.02	Hätäkeskuslaitoksen toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Palkkausten tarkistukset	2 569	3 154	3 154	3 154
26.30.02	Hätäkeskuslaitoksen toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Toimintamenosäästö (Lisätoimet 2025)	-1 298	-1 298	-1 298	-1 298
26.30.02	Hätäkeskuslaitoksen toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Tuottavuusvähennys (Lisätoimet 2026, kevät)	-73	-219	-440	-729
26.30.03	Pelastusopiston toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Palkkausten tarkistukset	564	692	692	692

26.30.03	Pelastusopiston toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	KVPEL-toiminnan keskittäminen yhdelle momentille (siirto momentilta 26.30.20)	770	770	770	770
26.30.03	Pelastusopiston toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Toimintamenosäästö (Lisätoimet 2025)	-403	-403	-403	-403
26.30.03	Pelastusopiston toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Tuottavuusvähennys (Lisätoimet 2026, kevät)	-16	-48	-96	-159
26.30.20	Erityismenot	arviomääräraha	Ilma-alusten käyttö etsintä- ja pelastustehtävät (siirto momentille 26.30.01)	-600	-600	-600	-600
26.30.20	Erityismenot	arviomääräraha	KVPEL-toiminnan keskittäminen yhdelle momentille (siirto momentille 26.30.03)	-770	-770	-770	-770

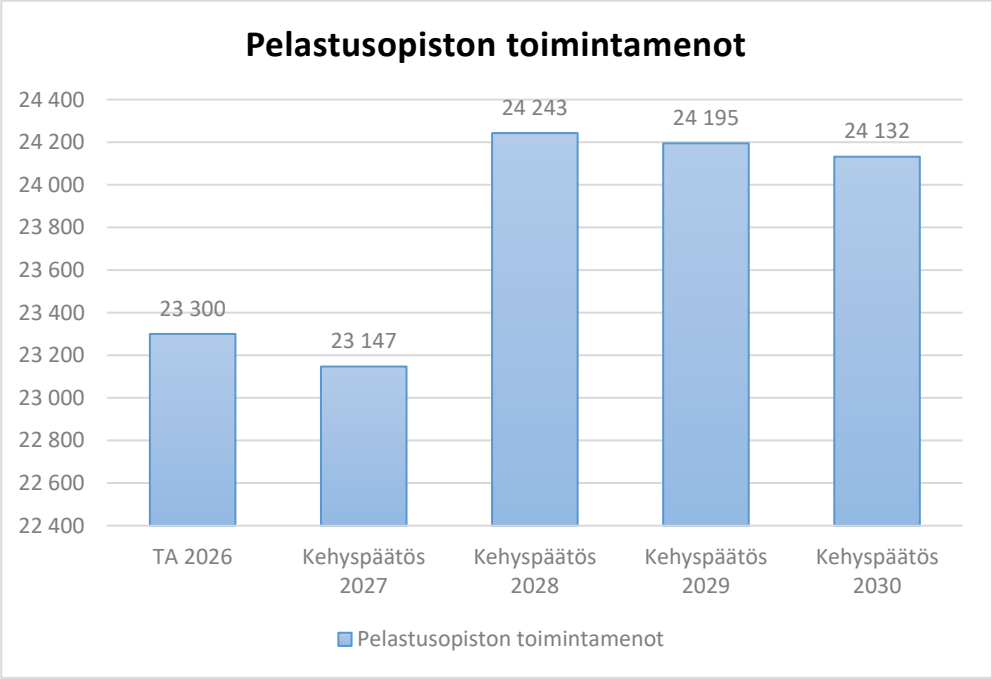

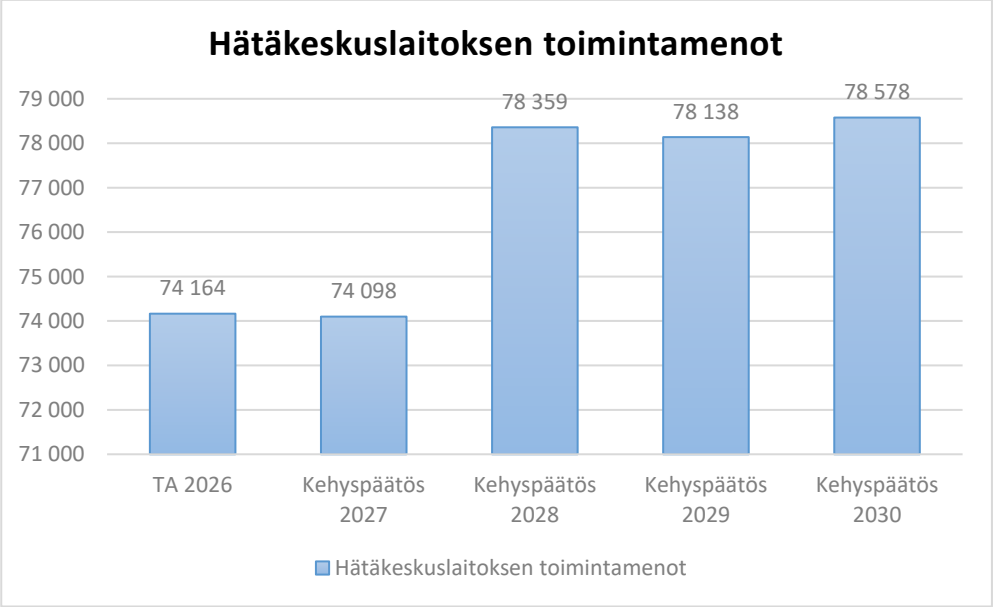

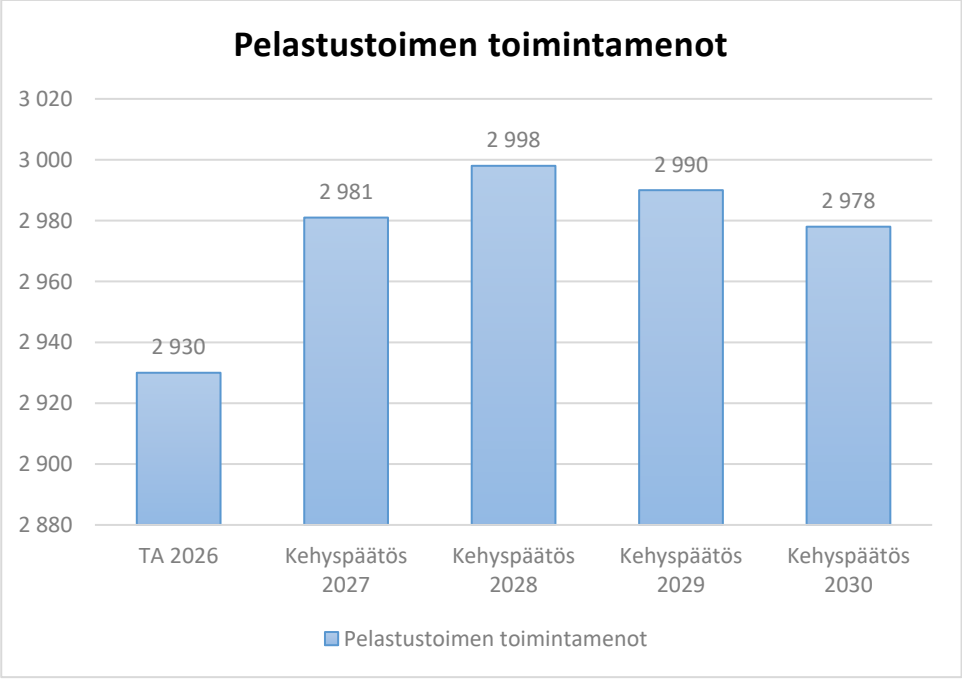

Maahanmuutto

Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenojen kehystaso laskee vuoden 2027 noin 91 milj. eurosta 71 milj. euroon vuonna 2028. Määrärahakehyksessä on huomioitu jo aiemmin tehtyjä säästöpäätöksiä kehyskaudelle yhteensä noin 7,4 milj. euroa / vuosi. Tämän lisäksi virastolle kohdistuu hallituksen päättämistä uusista tuottavuussäästöistä kehyskauden lopulla noin 1,1 milj. euron säästö sekä oma osuutensa hallinnonalan 11,255 milj. euron säästövelvoitteesta.

Virasto on aloittanut mittavat sopeutustoimet, jotka jatkuvat vuonna 2027. Säästötoimien vaikutukset näkyvät henkilöstömäärässä, joka vähenee noin 200 htv:llä vuosina 2027–2028 verrattuna kuluvaan vuoteen. Vaikutukset näkyvät myös viraston ICT-järjestelmiin liittyvissä kehittämistoimissa. Maahanmuuttoviraston toiminnan kehittämisen haasteena on virastolle osoitetun rahoituksen määräaikaisuus ja tehdyt säästöpäätökset sekä kehystason merkittävä lasku vuonna 2028.

Hallitusohjelmassa on useita tavoitteita liittyen maahanmuuton kokonaisuuteen. Useilla maahanmuuton lainsäädännön muutoksilla on tiukennettu sääntelyä ja menettelyjä niin kansainvälisen suojelun kuin oleskelulupien ja kansalaisuuden saamisessa. Maahanmuuttojärjestelmän väärinkäyttöä on valvottu entistä tehokkaammin laajentamalla oleskelulupien jälkivalvontaa.

Maahanmuuttoviraston lupajärjestelmää on tehostettu ja hakemusten käsittelyaikoja lyhennetään kehittämällä lupaprosesseja aktiivisesti mm. osa-automaatiota lisäämällä. Turvapaikka- ja vastaanottojärjestelmää sekä paluita ja palautuksia tehostetaan kokonaisuutena. Turvapaikkahakemusten käsittelyssä on tavoitteena 6 kuukauden määräaika. Toiminnan tehostamisella tavoitellaan hallitusohjelman mukaisesti mittavia säästöjä vastaanoton menoista. Virasto pyrkii kehittämistoimilla parantamaan viraston tuloksellisuutta ja vastaamaan sekä kasvaviin hakemusmääriin että aleneviin kehyksiin. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanottoon varattu määräraha määräytyy vastaanoton piirissä olevien mukaisesti. Maahanmuuton olettamien mukaan vastaanoton piirissä arvioidaan keskimäärin olevan 12 000 henkilöä vuonna 2027 mutta määrän arvioidaan laskevan kehyskauden lopulla 5 000 henkilöön.

Viraston hakemusmäärien ennakoidaan edelleen nousevan. Turvapaikkahakemusmäärien arvioidaan pysyvän kehyskaudella 2700–3000 tasolla. Tilapäisen suojelun hakemusmääräksi arvioidaan noin 10 000 vuonna 2027. Ukrainalaiset ovat jättäneet Suomessa yhteensä 92 093 tilapäisen suojelun hakemusta, joista kuluvana vuonna 2 158. Vastaanottojärjestelmässä ukrainalaisia on tällä hetkellä noin 10 124, lisäksi kuntiin on siirtynyt 38 094 ukrainalaista.

numerotunnus	nimike	määrärahalaji		2027 Kehys	2028 Kehys	2029 Kehys	2030 Kehys
26.40.01	Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Palkkausten tarkistukset	3 974	4 879	4 879	4 879
26.40.01	Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Toimintamenosäästö (Lisätoimet 2025)	-5 802	-5 802	-5 802	-5 802
26.40.01	Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Tuottavuusvähennys (Lisätoimet 2026, kevät)	-113	-338	-678	-1 123

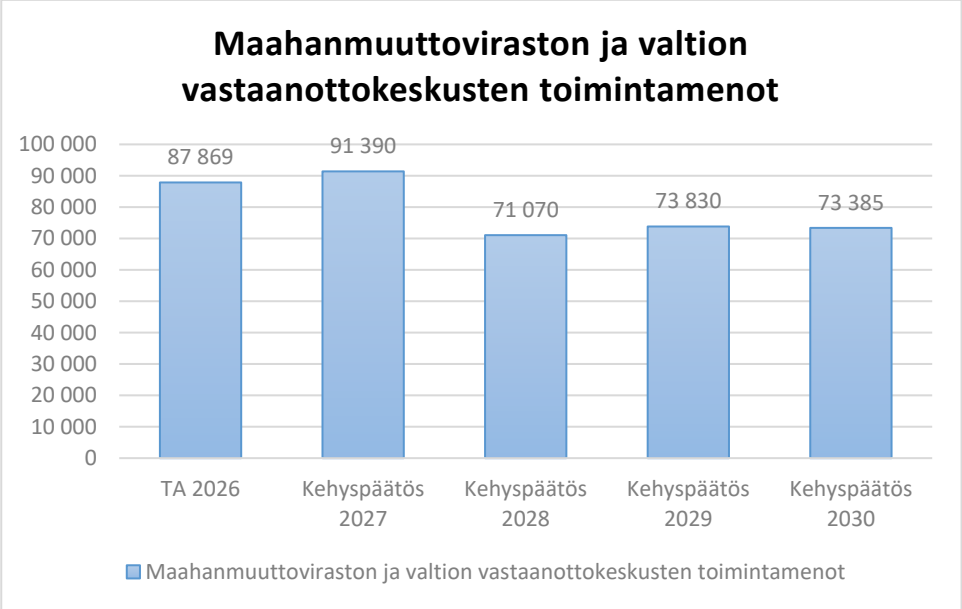
Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot
100 000
90 000
80 000
70 000
60 000
50 000
40 000
30 000
20 000
10 000
0
87 869
91 390
71 070
73 830
73 385
TA 2026
Kehyspäätös 2027
Kehyspäätös 2028
Kehyspäätös 2029
Kehyspäätös 2030
Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot